

MOARA CU NOROC

I Introducere

Pea de-a doua jumătate a secolului al XIX-lea este caracterizată de o serie de metamorfoze sociale, politice, culturale și economice, reflectate și în literatură, prin apariția unor genuri **REALIST**, manifestat ca o reacție împotriva **ROMANTISMULUI**. Astfel, dacă pentru **romantici** natura reprezintă o murdă de inspirație transfigurată artistic prin fanterie, pentru scriitorii **realisti** natura și întreaga realitate exterioară devin obiecte de analiză. Totodată Realismul găsește strânsă legătură în opera „Moara cu noroc”, scrisă de Ioan Slavici și publicată în 1881 în volumul „Movile din popor”. Fănd o „nunclă solidă cu nuanțe de roman”, aşa cum a prezentat-o George Călinescu, „Moara cu noroc” înfățuiează consecințele nefaste ale rutei de imigrare.

II Cuprins

- evidențierea a două trăiruri care permit încadrarea geni într-un anumit literar

„Moara cu noroc” este o „nunclă psihologică”, deoarece ilustrează mentalitatea și părurile ~~ușoarăției~~ protagoniștilor Ghita, care trăiește un conflict interior, moral și se transformă suflată. Această analiză se face prin intermediul monologului interior, al gesturii și al mimicii. Nunclă aparține realismului prin: temă (goana după înasutire, familia, oglindirea vieții sociale), perspectiva narrativă obiectivă, toponime preluate din realitate, tehnică detaliilor semnificative, analiza psihologică, simetria script-final.

O primă trăirătură ce susține caracterul realist al nuclei este reprezentată de la nivelul **construcției personajelor**, care întrechipează adesea tipologii umane; reprezentare pentru societatea creștină. Rătrâna sacră reprezintă omul simplu, care dă glas intelectualului popular. Ea este femeia rugănată, în urme cu **Licii** întrechipează devine reprezentativă pentru tipologia infițatorului. **Sfîrșită** întrechipează, ~~la început~~, tipul răstignirii sărac, nemulțumit de propria condiție socială, pe care ar trebui să îl gi-a întunecată. De ~~pe~~ parcursul discursului narrativ personajul este urmărit de la **tipicitate** la **individualizare**. Ceva ce îl face unic este **patoma** ~~so~~ refuzarea **pentru bani**, reprezentând tipologia parveniturii.

În altă, trăirătură reprezentativă operei este constituită de simetria inițit - final. Numele începe și se sfârșește în vorbele rătrânei: „Omul să fie mulțumit cu răsdacia sa, căci, dacă e vorba, nu bogăție, și limita colibii ^{bij} de face fierint”, „Personne n'a au mitat prea multă deschidere. Împăteam eu să nu are să ia să lăse, dar astăzi le-a făcut doar! Percepția amara lumii este una fatalistă. Focal **ne** efect de **catharsis** și **purifică** locul. Rătrâna stabilește conciliația și pleacă mai departe, renunțând la ciclul vieții continua.

- comentarea a două reacții reprezentative temei

Temă textului se poate stabili din mai multe perspective.
Din perspectiva socială, nucela reprezintă încercarea lui Ghita de a-zi
nimbia statutul social din cîmpor în satul său. Din perspectiva
moralizatoare, opera prezintă conștiințele dorinței de a avea bani.
Din perspectiva psihologică, nucela prezintă conflictul interior pe
care îl trăiește Ghita care, datorită de proprietate economică, își
 pierde pe rând siguranța în sine și în familiile. Astfel, tema textului
 o reprezintă conștiințile NEFASTE și DEZUMANIZANTE ale
 dorinței de omologărire, fără, de asemenea, o temă justificativă
realismului.

Un episod ~~de~~ din care vîrse specificul temei nucelui este acela al
înfurătării între Ghita și Lîncă din capitolul V. Deși Lîncă și-a făcut
o dată apariția la moara, nu a suiat loc încă a dimiciei între
efectivă între cei doi. Ghita și-a cumpărat năini, pisteale și l-a
angajat pe Martî, un ungur smalt ca brachul. A înțeles că degeaba
se intrebă lîncă în aruncășul și în stăpânirea, dacă nu era om
al lui Lîncă, doar deoarece acesta stăpânea cu aduțărat drumurile, „Iar
Ghita voia cu tot dimicințul să rămână la Moara cu noroc,
pentru că-i mergea lîncă”. În sfîrșit Ghita și cu oamenii săi
își face apariția, Ghita domină prin forță fizică, batătoare și orgoliul
de a nu fi butjororit. Deși acceptă să i se ia bani din casă,
își impune reguli la rândul său. Naratorul notează: „Pînă la timp
ci stăteau bănti, fata în față, rotărăți amândoi și nîngind pieptul
că și-a făcut omul”. Totuși, lepta necurățoare în care se angajaaseră
Ghita și vîlăbi și vine înzuri, este pierdută prin acceptarea
tevînășii lui Lîncă, primul gest dintr-o serie de compromisuri.

Un alt episod care susținează tema muncii este aceea al depozitiei și al judecății din CAPITOLUL XI. Ghita [să-a pierdut] autoritatea morală, este vulnerabil și manipulat în rezință de Lica. Deși [nu este conștient] în ceea ce se întâmplă, se stătește războiu și se luptă în primul rând din cauza supăriunii comunității. [Lica este cel care domină] acum întreaga situație, adâncind și mai mult ruptura dintre Ghita și Ana. [Caracterul romângător] al lui Lica reprezintă o doareată domnă de lume în considerare de către procesului incident. Ghita suferă un [dublu proces interior]: pe de o parte, urea să mărturisească aducătorul, iar Lica să fie pîns, dar, înrău acela lucru atrage după sine și propria războiere, iar pe de altă parte, speră să Lica să fie crezut de juratii, să nu se piere și să fie eliberat. Ghita pînă strămbă, determinând complicatele lui Lica. Ghita încearcă să-și justifice faptele prin [obsticul urcat] unde acesta rusește nu îl recătără. Astfel, după cum a fost portretizat de Ana, [la finalul operei] bărbatul puternic și plin de viață apărea acum în pielea obrajilor "incurbită", renunțând la involuția personajului și la nivel corporal.

- analiza a două elemente de structură → TITLUL + ACȚIUNEA

Titlul noului este premonitoriu, aproape ironic. Numele numit „Moara cu noroc” ne află alături de numele unei moai rare nu mai mai multă. În același timp, moara este un simbol bivalent, **pozitiv**, deoarece aici se adună grănele, bogăția pământului, și **negativ**, fiindcă moara sugeră sănătatea sămânților, a destinelor. Titlul reprezintă un **indice spatial**, locul în care se petrece o mare parte din acțiune. Noul este ritual într-o zonă deluroasă, în spatiul ardelenesc, departe de comunitate, ceea ce sugerează îndepărțarea lui Ghisū de principiile morale. De asemenea, titlul exprimă și motivul literar al romanului, denumit **topos literar** în prozele multe din literatura clasică și nu numai.

Acțiunea noului este relatată de un **narrator obiectiv, impersonal, omniscient**, cu o **visiune dioniziană**, observându-se o tendință de obiectivitate a perspectivii narative. De asemenea, întrebarea **technica punctului de vedere** în interenuntările rometnice ale bătrânei în prolog („Orul să fie mulțumit cu râncă sa, căci dacă e vorba, nu bogăția, ci liniștea vălului tale te face fericit”) și în epilog („aza le-a fost dat”). În plus, **ambajul artistic** este original prin vigoare, sobrietate, spontanitate și oralitate, Ioan Slavici fiind initiatorul prozăi realiste în literatura română.

III Concluzie

Așadar, opera „Noara cu noroc”, minciună de Ioan Slavici, este o nuanță de factură psihologică ce se încadrează în cunoscutul realist prin topozimile preluate din realitate, simetria inițit-final, tehnica detaliului semnificativ și prin perspectiva narativă obiectivă. Tema operei, consecințele nefaste și desumanizante ale dorinței de a avea lucru, este de asemenea specifică acestui cunoscut literar și susține visiunea fatalistă a autorului asupra lumii.